

ความเป็นมาและความสำคัญของหัวข้อการวิจัย

การติดต่อระหว่างมนุษย์ในสังคมหนึ่ง ๆ จำเป็นต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและการแสดงออก ตลอดจนอารมณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันจะมีระบบการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายตรงกัน ภาษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในชีวิตประจำวัน เด็กที่เกิดมาจะเรียนรู้ภาษาในสังคมของตนโดยอัตโนมัติ เนื่องจากเป็นภาษาที่สมาชิกในครอบครัวใช้โต้ตอบกัน เราเรียกภาษานี้ว่าเป็น "ภาษาแม่" แต่อย่างไรก็ตาม มนุษย์ต่างชาติต่างภาษาในโลกปัจจุบันต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับซึ่งกันและกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ภาษาของชาติอื่นด้วย ภาษาที่ใช้กันเป็นส่วนใหญ่ก็คือภาษาอังกฤษ ซึ่งถือเป็นภาษาสากลแพร่หลายไปทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นภาษาของชาติใดย่อมต้องมีความละเอียดซับซ้อนในตัวของมันเอง และมีความสำคัญยิ่งในการสื่อสาร นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "ภาษา" ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ นักภาษาศาสตร์ท่านแรก คือ

Carrol ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ภาษาคือระบบเสียงที่มีโครงสร้างเสียงซึ่งตามกันอย่างมีระเบียบ (sequences of sounds) และซึ่งใช้สื่อความหมายกันในระหว่างมนุษย์ที่รวมกันอยู่เป็นหมู่หนึ่ง คณะหนึ่ง ภาษาใดจำแนกแยกแยะประเภทของสิ่งต่าง ๆ เหตุการณ์ ตลอดจนกิจกรรม และพฤติกรรมต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ชาติ¹

¹ John B. Carrol, The Study of Language (Cambridge : Harvard University Press, 1938), p.10.

สำหรับนักภาษาศาสตร์ท่านต่อไป คือ Fries ไก่กล่าวถึงภาษา
 ว่า ภาษาซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นระบบซึ่งเกี่ยวพันกัน
 ของสัญลักษณ์ซึ่งใช้ทางและเสียง ความนึกคิดของบุคคลหนึ่ง ภาย
 หอคออกสู่ความรู้สึกนึกคิดของอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อใช้สื่อสารติดต่อกันทาง
 ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและความคิดเห็น ²

ส่วน Finocchiaro กล่าวว่า ภาษาเป็นพฤติกรรมที่เกิดจาก
 การเรียนรู้ เด็กปรกติที่เกิดมา จะมีความสามารถในการออกเสียง
 แต่เด็กจะสามารถออกเสียงอย่างมีระบบและสื่อความหมายได้ก็ต่อเมื่อ
 ได้ยินเสียงตอบรับซ้ำ ๆ กันอย่างสม่ำเสมอหลาย ๆ ครั้ง เจ้าของ
 ภาษาใช้ภาษาของตนโดยอัตโนมัติ เขาให้ความสนใจเฉพาะความ
 ทิศที่เขาพยายามจะถ่ายทอด เมื่ออายุประมาณ 6-7 ขวบ เขาจะ
 สามารถพูดภาษาของเขาได้อย่างคล่องแคล่ว ต่อจากนั้นเขาจะเพิ่ม
 พูนความรู้ในเรื่องโครงสร้างและสะสมจำนวนคำศัพท์ โดยพยายามให้
 ลักษณะการพูดของเขาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในขณะนั้นเขาจะมีความรู้ในเรื่อง
 ระบบของเสียง และการเปล่งเสียงออกมาเป็นคำ เรียบร้อยแล้ว
 ส่วนการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้น เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ได้ยินภาษานั้น
 แต่เพียงในชั้นเรียน การเรียนรู้ภาษาที่สอง หมายความว่า การฝึกหัด
 นิสัยใหม่ หรือการแสวงหาวิธีการใช้วิธีระในการออกเสียง การ
 เรียนรูรูปแบบ และการจัดรูปแบบในระบบของภาษาใหม่ โดยการ
 ฝึกหัดจากตัวอย่างจำนวนมากทั้งในวงกว้างและวงจำกัด³

² Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language (Michigan : University of Michigan Press, 1945), p.3.

³ Mary Finocchiaro, English as a Second Language : from Theory to Practice (New York : Regents Publishing Company Division, 1967), p. 10-11.

นักภาษาศาสตร์อีกสองท่าน ได้แก่ Quirk และ Smith ได้ให้คำจำกัดความของภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองว่า ภาษาที่หนึ่งคือภาษาแรกที่ใช้ในวัยเด็ก เป็นภาษาที่ผู้พูดมีความคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาที่ใช้ได้โดยอัตโนมัติ ดังกล่าวกันว่า คิดออกมาเป็นคำ (thinking in words) คนส่วนใหญ่ยกเว้น พวกที่มีภาษาประจำชาติ 2 ภาษา (bilinguals) จะมีภาษาประจำชาติเพียงภาษาเดียว แต่เขาอาจจะมีความรู้ภาษาที่สองได้หลายภาษา เพื่อใช้ในจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อใช้อ่านงานประพันธ์ หรือเพื่อใช้ในการท่องเที่ยว

ภาษาที่สองเป็นศิลปะหรือเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง หลักการใหญ่ของภาษาที่สองคือ ความเป็นสากล เช่นเดียวกับศาสตร์สาขาอื่น เช่น วิทยาศาสตร์ เป็นต้น การเรียนรูภาษาที่สองจะต้องประกอบด้วยลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ

1. การลองถูก-ลองผิด (trial and error)
2. การท่องจำ (rote memorization)
3. การเลียนแบบ (imitation)
4. การเกี่ยวโยง (association)
5. การแยกแยะ (analogy)⁴

ดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า มนุษย์ต่างชาติต่างภาษาในโลกปัจจุบัน จำเป็นต้องเรียนรูภาษาของชาติอื่น เพื่อใช้ติดต่อกันของกัน และภาษาที่ใช้เป็นส่วนมาก คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาษาสากลแพร่หลายไปทั่วโลก นักภาษาศาสตร์บางท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษไว้แตกต่างกันไป เช่น Nijssen กล่าวว่า ไม่มีใครคัดค้านได้เลยว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลภาษาแรก เมื่อพิจารณาจะเห็นว่า ภาษาอังกฤษมีประโยชน์มากมายเหลือ

⁴Randolph Quirk, and A.H. Smith, The Teaching of English

(London : Oxford University Press, 1964), p.13.

ที่จะคนานับ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษา
 ทางประเทศ และในระหว่างนักเขียนในส่วนต่าง ๆ ทั่วหาส่วนของ
 โลก⁵

ส่วนนักภาษาศาสตร์อีกท่านหนึ่งคือ Sadler ได้ให้ความเห็นว่า
 "ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่พิเศษ มีการยึดหยุ่น และเป็นส่วนที่มีการ
 เปลี่ยนแปลงชีวิตสองฝั่งแอกแลนติก ภาษาอังกฤษปรับตัวของมันให้
 เข้ากับชีวิตของประชาชนที่ใช้ภาษานี้"⁶

เนื่องจากเราเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จึงควรทราบ
 ความสำคัญของภาษานี้เท่าที่ กิธร แสงชัย และ กิต พงศ์ทัต สรุปไว้
 ดังต่อไปนี้

1. ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้สื่อความหมายไปเกือบทั่วโลก
 ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้แก่ อังกฤษ อเมริกา แคนาดา นิวซีแลนด์
 ออสเตรเลีย และยังมีประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เช่น
 พลเมืองในยุโรป ออฟริกา จีน อินเดีย ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่นและอเมริกาใต้
 เป็นต้น

2. สรรพคำวาทที่ใช้แพร่หลายไปทั่วโลกนี้ไม่ว่าคนชาติใดเป็นผู้เขียน
 ก็ตามมักแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วยเสมอ ทั้งนี้เพราะจำนวนพลโลกที่รู้
 ภาษาอังกฤษมีมากกว่า 260 ล้านคน

3. เนื่องจากการคมนาคมในปัจจุบันรวดเร็วมาก การพบปะสังสรรค์
 หรือการติดต่อธุรกิจกับคนต่างชาติมีมากขึ้น ถ้าไม่มีภาษาอังกฤษช่วยสื่อ
 ความหมายกันและกัน การติดต่อสื่อสารมักจะล้มเหลว หรือเป็นไป
 ด้วยความลำบาก เพราะคนประมาณ 1 ใน 10 ของจำนวนพลโลก
 ทั้งหมดพูดภาษานี้ ประมาณไต่เวลานักเรียนประมาณ 20 ล้านคน เริ่ม
 เรียนภาษาอังกฤษทุกปี

⁵ John B.A. Nijssen, "English for International Communication,"
English Teaching Forum, XI (November - December, 1973), 22.

⁶ Elizabeth Sadler, "Letter Box / Equador Kuwait," English
 Teaching Forum, XI (June - August, 1973), 30.

ความมุ่งหมายในการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
เมื่อกล่าวถึงความมุ่งหมายในการเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น
พอสรุปเป็นข้อใหญ่ได้ดังต่อไปนี้

1. มุ่งให้เข้าใจถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าเป็นสื่อสำคัญในการติดต่อกับต่างประเทศ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อความหมายได้ ก็คือทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจภาษาอังกฤษเป็นจุดมุ่งเน้นในการค้นคว้าหาความรู้ และเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป

กระทรวงจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้บรรลุผลดังกล่าว ผู้สอนต้องพยายามให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้ ซึ่งไม่ใช่การสอนที่ทำไ้คงายนัก เพราะทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกบ่อย ๆ และใช้เวลานาน⁷

ทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ คือร แสดงชนู และ กิด พงศทัต กลาวไว้ว่า ผู้ที่จะได้ชื่อว่ามีทักษะ 4 ด้านในการใช้ภาษา จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. ทักษะในการฟัง เขาจะต้องสามารถได้ยินหรือสังเกตความแตกต่างของหน่วยเสียง คำ และโครงสร้างต่าง ๆ พุ่ที่จะเข้าใจว่าผู้พูดกล่าวถึงอะไร และต้องเข้าใจความหมายของหน่วยเสียงที่แตกต่างกันด้วย
2. ทักษะในการพูด ได้แก่ความสามารถในการพูด สื่อความหมายกับเจ้าของภาษาตามต้องการด้วยความคล่องแคล่วพอสมควร การที่จะมีทักษะดังกล่าวได้จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน เริ่มจากการฟังเลียนแบบ การออกเสียงได้เหมือนหรือใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา สามารถพูดเป็นประโยค หรือข้อความที่ยาวขึ้นได้ ดังนั้นผู้พูดต้องมีความรู้ในการเรียบเรียงคำให้ถูกต้องตามหลักภาษา ถูกต้องตามความนิยมของเจ้าของภาษา และสามารถพูดให้ถูกต้องกับสถานการณ์ ความนิยมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

⁷ คีธร แสงชนู, และกิด พงศทัต, คู่มือครูภาษาอังกฤษ ภาคทฤษฎี และปฏิบัติ (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516), หน้า 1 - 2.

3. ทักษะในการอ่าน คือความสามารถในการอ่านอย่างเข้าใจ ความหมาย ทั้งในคำ เนื้อหาและวัฒนธรรมควบคู่ความรวดเร็วพอประมาณ ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักคำ การออกเสียง เข้าใจความหมายของคำ โครงสร้าง ขนบธรรมเนียม และประเพณีของเจ้าของภาษา ทั้งยังต้องฝึกการอ่านบ่อย ๆ ให้อ่านได้ไวเพื่อเก็บความ นอกจากนี้ประสบการณ์ของผู้อ่านก็เป็นองค์ประกอบสำคัญ ทักษะในการอ่านนั้นกินความทั้งทักษะในการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ

ทักษะในการอ่านออกเสียงนั้น ผู้อ่านต้องมีความสามารถพิเศษ ได้แก่ ความสามารถอ่านใหญ่ฟังเข้าใจ และซาบซึ้งในเนื้อความ จึงจำเป็นต้องอ่านใหญ่ถูกต้อง มีจังหวะ การเน้น การขึ้นลงเสียง ความชัดเจน ความคล่อง รวมทั้งมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนกำลังอ่านอีกด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจข้อความที่โดยนัยทันที และเขาถึงความรู้สึกหรือความหมายตามที่ผู้แต่งต้องการ

ทักษะในการอ่านในใจ หมายถึง ความสามารถอ่านด้วยความเข้าใจ รู้จักเก็บใจความ และอ่านด้วยอัตราเร็วที่เหมาะสมกับประเภทของเรื่องที่อ่าน จุดหมายปลายทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปควรมุ่งฝึกทักษะในคำนี้ เพื่อให้เด็กเรียนได้รับทั้งความรู้ ความเพลิดเพลิน และสามารถอ่านอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

4. ทักษะในการเขียน โดยทั่วไปได้แก่ความสามารถในการเขียนตัวอักษรในภาษาใหม่ คือภาษาอังกฤษตามลักษณะความนิยมของเจ้าของภาษา เริ่มจากสามารถสะกดคำได้ถูกต้อง เรียบเรียงคำเป็นวลี เป็นประโยค ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา เรียบเรียงประโยคเป็นเรื่องราวตามลำดับก่อนหลัง รู้จักใช้เครื่องหมายวรรคตอน รู้จักใช้สำนวนและสามารถแสดงความคิดเห็นออกเป็นภาษาเขียนที่สามารถสื่อความหมายซึ่งกันและกันได้

การฝึกทักษะในการเขียนควรมาเป็นลำดับขั้นสุดท้าย ถ้าจะให้สอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนภาษา ควรที่จะฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เสียก่อน จะเห็นได้ว่า ทักษะต่าง ๆ ดังกล่าว ล้วนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด⁸

ลักษณะสำคัญของภาษาอังกฤษ

ภาษาต่าง ๆ ในโลก ย่อมมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. ระบบเสียง
2. การสร้างคำ
3. การเรียงเรียงคำเข้าเป็นประโยค

ภาษาอังกฤษก็เช่นกัน ครูสอนภาษาอังกฤษจึงควรทำความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

1. การออกเสียงภาษาอังกฤษ คือการเน้นเสียง การขึ้นลงเสียงในประโยค การหยุดระหว่างพยางค์ เป็นการเปลี่ยนความหมาย หรือเปลี่ยนชนิดของคำ

ลักษณะดังกล่าวไม่มีในภาษาไทย ภาษาไทยมีแต่การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ ทำให้ความหมายเปลี่ยน

2. การสร้างคำ ภาษาอังกฤษเปลี่ยนแปลงคำ หรือสร้างคำ โดยเติมวิภัติ บัจจย (Inflections) การเปลี่ยนรูปคำของภาษาอังกฤษที่เป็นปัญหายุ่งยากสำหรับนักเรียนไทยมากอีกแบบหนึ่งได้แก่การเปลี่ยนรูปกริยาในกาล (Tenses) ต่าง ๆ กัน แม้ว่าภาษาไทยจะมีการเติมวิภัติ บัจจย บ้าง แต่ไม่มีการเปลี่ยนรูปกริยา เพื่อแสดงเวลาของการกระทำ นอกจากนั้นไม่ว่าประธานจะเป็นใคร หรือมีจำนวนเท่าใดก็ตาม เราไม่มีการกระจายคำกริยาตามประธานหรือตามกาล

3. การเรียงเรียงคำเข้าเป็นประโยค ภาษาอังกฤษมีลักษณะเฉพาะตน กล่าวคือ การเรียงคำ (word order) ต่างกัน ทำให้ความหมายต่างกัน ยิ่งกว่านั้นวิธีการใช้คำขยายของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษก็ต่างกัน ทำนองเดียวกัน การใช้ประโยคแบบต่าง ๆ ก็แตกต่างกัน เช่น ในประโยคคำถาม ภาษาอังกฤษใช้วิธีการเรียงลำดับคำ (word order) ส่วนภาษาไทยใช้วิธีเติมคำถามไว้ท้ายประโยค เป็นต้น

นอกจากการใช้การเรียงลำดับคำแล้ว ภาษาอังกฤษยังมีคำอีกประเภทหนึ่งไว้ช่วยในการสร้างประโยค เราเรียกว่า "คำกริยา" หรือ function words ซึ่งเป็นคำที่ไม่มี ความหมายแน่นอน แต่จะเปลี่ยนไปตามโครงสร้างหรือ บริบท ภาษาอังกฤษจะขาดคำประเภทนี้ไม่ได้ เพราะจะทำให้ข้อความไม่สมบูรณ์ หรือไม่ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา

ดังนั้น จะต้องสอนและฝึกใช้คำประเภนี้้อยู่เป็นประจำ เพราะเป็นคำที่ไม่ค่อยมีใช้ในภาษาไทย หรือมีที่ใช้ต่างกัน เนื่องจากความหมายของคำประเภนี้ไม่คงที่ จึงยากแก่การเรียนการสอนมาก⁹

ความแตกต่างในการเรียนภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศ

ภาษาแม่ได้แก่ภาษาไทย ส่วนภาษาต่างประเทศสำหรับประเทศไทย หลักสูตรกำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมีที่มาจากกัน ลักษณะของภาษาแตกต่างกันมาก นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ทำให้การเรียนภาษาอังกฤษเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนไทย ซึ่งพอจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สิ่งแวดล้อมต่างกัน คือผู้เรียนไม่ได้ยินภาษาต่างประเทศตลอดเวลาเหมือนภาษาแม่
 2. เวลาเรียนตลอดจนโอกาสของการฟัง และการฝึกเขียนเสียงภาษาต่างประเทศน้อยกว่าภาษาแม่มาก ผู้ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจะมีโอกาสฟังและเขียนเสียงภาษาแม่ คือภาษาไทยของตนเองอยู่ถึง 6-7 ปี เป็นอย่างน้อยก่อนที่จะเรียนอ่านและเขียน
 3. ผู้เรียนมักนำเสียงและโครงสร้างของภาษาแม่ที่ได้ฝึกใช้ติดเป็นนิสัยแล้วไปใช้ในภาษาต่างประเทศที่ตนเรียน
 4. ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนภาษาต่างประเทศจากเจ้าของภาษาโดยตรง และการทำความเข้าใจในวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความหมาย และการใช้ภาษาที่ถูกต้องศึกษาเป็นเวลานานแรมปี
 5. หลักสูตรการเรียนภาษาที่สอง มุ่งให้ผู้เรียนฟัง พูด อ่าน เขียนไปด้วยกันเป็นการฝึกธรรมชาติของการเรียนภาษาอยู่บาง เพราะการฟังและการพูดต้องทดลองก่อนการเรียนอ่านและเขียน
- จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดความลำบากในการเรียนภาษาต่างประเทศมากกว่าการเรียนภาษาแม่¹⁰

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4 - 5.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

สิ่งเราสำหรับการเรียนภาษาที่สอง

Bryce Van Syoc ได้กล่าวถึงสิ่งเราสำหรับการเรียนภาษาที่สองว่า ถ้าหากผู้พูดภาษาหนึ่ง ต้องเข้าไปอยู่ในชุมชนที่พูดภาษาอื่นโดย กระชั้นชิด ความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะติดต่อกับใคร ๆ ในสิ่งแวดล้อมใหม่ นั่นก็จะเป็นสิ่งเราอย่างดีที่สุดสำหรับการเรียนภาษา แต่ส่วนมาก การเรียนภาษาที่สองมักจะไม่ได้อยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ เพราะฉะนั้น ครูสอนภาษาอังกฤษจึงต้องพยายามหาสิ่งเราอย่างอื่นมาใช้ สิ่งเราที่ จำแนกได้เป็น 2 แบบ คือ เพื่อให้ประโยชน์ให้ได้จริงกับเพื่อความ งดงามแห่งภาษา

สิ่งเราที่ให้ประโยชน์จริง ๆ คือ การที่ผู้ซึ่งพูดภาษาอังกฤษได้ มักได้ เงินเดือนสูงกว่าผู้ที่พูดได้แต่ภาษาของตนเอง การไต่ทุนเกินทางหรือทุน ศึกษาก็มักจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของบุคคล โอกาสที่บุคคลจะได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน มักจะมาจากความ สามารถดังกล่าว

ส่วนสิ่งเราในด้านความงดงามของภาษานั้น ไม่ว่าจะ เป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น มักยากที่จะให้ประโยชน์จริง ๆ เพราะปรกติผู้เรียนจะ มองไม่ใครเห็นสิ่งเราที่จำเป็นเพียงเพื่อให้สามารถอ่านวรรณคดีอังกฤษได้ ฟัง วิทญ์ หรือ โทรทัศน์ ที่เป็นภาษาอังกฤษเข้าใจ ทำให้เกิดความรูสึกว่า ตนประสบความสำเร็จในด้านความรู้ อันเป็นผลของการ เรียนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างถูกหลักวิชา... แม้จะมีสิ่งเราอยู่หลาย ๆ อย่างซึ่งครูสอนภาษา อังกฤษอาจจะนำมาใช้ได้ก็ดี แต่ถาสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมที่คล้าย ๆ ภาษาอังกฤษได้เร็วที่สุดเท่าไร ก็จะมีคุณประโยชน์มากขึ้นเท่านั้น ฉะนั้น ส่วนมากจึงเห็นพ้องต้องกันว่า ต้องพูดภาษาอังกฤษให้มากที่สุดในห้อง เรียน แม้จะมีเวลาเพียงครั้งละ 1 ชั่วโมง จากประสบการณ์แสดง ว่านักเรียนเรียนไคมากกว่าถาครูพูดกับนักเรียนเป็นภาษาอังกฤษ และ ต้องบังคับให้ เขาพูดกับครูและกับเพื่อน ๆ เป็นภาษาอังกฤษด้วย แต่ แมวเราจะพยายามใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมดในการสอน บวครั้งก็ต้อง อธิบายอย่างง่าย ๆ ด้วยภาษาของนักเรียน ในเวลาครูต้องการให้ นักเรียนเข้าใจเรื่องราวหรือจุดใดจุดหนึ่งโดยแจ่มแจ้ง การกระทำ เช่นนี้ช่วยย้ให้ครูดำเนินการฝึกต่อไปเป็นภาษาอังกฤษได้โดยตลอด

นอกจากสิ่งเร้าที่มีอยู่ในตัวดังกล่าวแล้ว ครูอาจเพิ่มความสนใจให้แก่
นักเรียนโดยวิธีอื่น ๆ อีก เช่น ใ้ช้กระดานป้าย โปสเตอร์ แผนภูมิ
ของจริง เครื่องบันทึกเสียง โทรทัศน์ ภาชนะ โดยเจ้าของภาษา
ของภาษาอังกฤษ เป็นต้น ¹¹

ในฐานะที่ผู้วิจัยเคยมีประสบการณ์ทั้งในด้านการเรียนและการสอนภาษาอังกฤษมาแล้ว
เห็นว่า นักเรียนไทยมีโอกาสได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษน้อยมาก หรือแทบจะกล่าวได้ว่า นักเรียน
ไทยส่วนใหญ่ไม่เคยมีโอกาสฟังและพูดภาษาอังกฤษในชีวิตจริง คือใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อกับ
เจ้าของภาษาหรือชาวต่างประเทศเลย ฉะนั้น นักเรียนไทยจึงมีแรงจูงใจในการเรียนภาษา
อังกฤษน้อยมาก นอกจากผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อในระดับสูงเท่านั้น จึงจะพยายามค้นคว้าหาความรู้
ในวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ครูผู้สอนภาษาอังกฤษบางคนคงจะเคยได้ยินนักเรียนที่อ่อนภาษาอังกฤษ
ตั้งคำถามว่า "ทำไมจึงต้องเรียนภาษาอังกฤษ" หรือบอกว่า "เรียนภาษาอังกฤษแล้วไม่มีประโยชน์
เลย" ถ้าผู้สอนจะใช้ความสำคัญของภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นเพื่อตอบปัญหา
เหล่านี้ ก็ดูเหมือนว่า จะไม่ใช่คำตอบที่นักเรียนเชื่อถือและพึงพอใจเท่าใดนัก เมื่อผู้เรียนเหล่านี้
ไม่มีความสนใจและขาดแรงบันดาลใจในการเรียน ประกอบกับมีพื้นฐานความรู้เดิมที่ไม่มั่นคง ปัญหา
และความหนักใจจึงตกอยู่กับผู้สอนเมื่อนักเรียนสอบตกกันเป็นจำนวนมากในการสอบแต่ละครั้ง ยิ่ง
ถ้าผู้สอนขาดความรู้ ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ในการสอนด้วยแล้ว จำนวนนักเรียน
สอบตกจะเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันนี้ จำนวนครูสอนภาษาอังกฤษที่ได้รับการอบรมมาเป็นอย่างดี และมีความรู้สำหรับ
การสอนในระดับต่าง ๆ ยังมีไม่มากนัก เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เรียน ส่วนมากครูที่มีความรู้
ความสามารถก็มักจะสอนในระดับมัธยมขึ้นไป การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถม

¹¹ ไบรซ์ แวน ไซออก, แนววิธีสอนภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์สำหรับประเทศไทย
แปลจาก *Methods of Teaching English as a Foreign Language : with
Particular Reference to Speakers of Thai*, โดย กมคาย จงเจริญสุข
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์, 2518), หน้า 13 - 14.

ส่วนใหญ่ เป็นไปในแบบ "ตามบุญตามกรรม" นักเรียนจะเรียนอย่างผิด ๆ มาตั้งแต่ต้น ถ้าผู้สอน
ไม่มีความรู้ที่พอ ครูในระดับต่อมาต้องรับหน้าที่แก้ไข และซ่อมเสริมกันตลอดมา

เราควรวางวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ โดยการสร้างประสิทธิภาพของครูให้ไต่มาที่สุด วิธี
สอนแบบเป็นทีม (Team Teaching) จะเป็นการแก้ปัญหาที่กล่าวมาแล้วได้เป็นอย่างดีเมื่อผู้สอน
ภาษาอังกฤษร่วมแรงร่วมใจกันจัดเตรียมการสอน เพื่อให้ประโยชน์ร่วมกัน ตลอดจนการแบ่งสอน
บทเรียนตามที่แต่ละคนถนัด การรวมพลังเช่นนี้จะทำให้ผู้สอนแต่ละคนได้รับประโยชน์จากความคิด
เห็น วิธีการที่น่าสนใจ และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ของเพื่อนร่วมงาน ยิ่งถ้าผู้สอนเป็นคนที่ใจกว้าง
ยอมรับฟังคำวิจารณ์ ลักษณะและวิธีการสอนของตนเองจากผู้อื่น ประโยชน์ที่ได้รับก็จะเพิ่มมาก
ขึ้น คือ ไต่รมาถึงขอบพร่องหรือผิดพลาดในการสอนของตน เพื่อจะได้มีโอกาสแก้ไขจุดอ่อน
และขอบพร่องเหล่านี้ให้หมดไป

คำจำกัดความของการสอนแบบเป็นทีม

การสอนแบบเป็นทีมเป็นแนวคิด (concept) มากกว่าวิธีการปฏิบัติ (practice)
ที่แน่นอนตายตัว เป็นการยากที่จะให้คำจำกัดความว่า การสอนเป็นทีมคืออะไร เนื่องจากความ
ยืดหยุ่นได้ในการปฏิบัติจริงมีมาก เราไมอาจหาทีมสองทีมที่มีลักษณะเหมือนกันทุกอย่างได้ จึง
ยากต่อการบรรยายให้เกิดภาพพจน์อย่างชัดเจนว่า การสอนดังกล่าวมีวิธีการที่แน่นอนอย่างไร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการสอนเป็นทีมไว้ดังต่อไปนี้ คือ

Beggs ได้กล่าวถึงการสอนเป็นทีมว่า เป็นการจัดเตรียมของครู
สองคนหรือมากกว่านั้น อาจจะมีผู้ช่วยหรือไม่ก็ได้ รวมมือกันเตรียม
สอนและวัดผล นักเรียนกลุ่มหนึ่งหรือมากกว่า ในบรรยากาศการสอน
ที่เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อรับผลประโยชน์จาก
ความสามารถพิเศษของสมาชิกในทีม ¹²

¹² David W. Beggs, Team Teaching (Indiana : Indiana University
Press, 1964), p.16.

Shaplin ได้ให้ความเห็นว่า การสอนเป็นทีม เป็นการจัดการสอนแบบหนึ่งที่มีบุคลากรคือผู้สอน และนักเรียน ครู 2 คน หรือมากกว่า มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ทักษะที่จำเป็นในการสอนนักเรียนหมู่นี้ด้วยกัน ¹³

Hoover อธิบายเรื่องการสอนเป็นทีมไว้ว่า "การสอนเป็นทีมประกอบด้วยกลุ่มครู 3 - 6 คน มีความรับผิดชอบร่วมกันในการเตรียมงานบริหาร และประเมินผล โปรแกรมการสอนนักศึกษาจำนวนที่กำหนดไว้" ¹⁴

Hudgins ได้ให้ความหมายของการสอนเป็นทีมไว้ว่า การสอนเป็นทีมประกอบด้วยบุคลากรผู้สอนและนักเรียน ครูจำนวนสองคนขึ้นไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานทั้งหมด หรืองานในส่วนสำคัญที่เกี่ยวกับการสอนนักเรียนกลุ่มเดียวกันรวมกัน ¹⁵

Inlow กล่าวไว้ว่า การสอนเป็นทีม คือการสอนที่ประกอบด้วยทีมครู 2 คน หรือมากกว่าร่วมมือกันจัดการวางแผน ดำเนินการสอน และประเมินผลในหน้าที่เกี่ยวข้องกันกับนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ¹⁶

¹³Judson T. Shaplin, and Henry F. Olds, Team Teaching (New York : Harper & Row Publishers, 1964), p.5 .

¹⁴Kenneth H. Hoover, Readings on Learning and Teaching in the Secondary School (Boston : Allyn and Bacon Inc., 1968), p. 325.

¹⁵Bryce Hudgins, The Instructional Process (Chicago : Rand Mc. Nally & Company, 1971), p.249.

¹⁶Gail M. Inlow, The Emergent in Curriculum (New York : John Wiley & Sons, Inc., 1966), p. 288 .

Lovell สรุปความหมายของการสอนเป็นทีมว่า "คือการสอนที่ครู คึงแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันทำงาน รับผิดชอบ และสอนนักเรียนกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งในความรู้แขนงใดแขนงหนึ่งของหลักสูตร"¹⁷

Smith ได้บรรยายว่า การสอนเป็นทีม คือการรวบรวมของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการเรียน โดยให้ครูที่มีความสามารถที่สุด เฉพาะวิชาหนึ่งวิชาใดมาสอน จะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น เพราะได้เรียนกับครูหลายคน¹⁸

Trump ได้ให้คำจำกัดความของการสอนเป็นทีมว่า คือกิจกรรม ที่รวมมือประสานงานกัน ทีมในการสอนอาจจะรวมครูทุกคนในโรงเรียน หรือเพียงแต่ครูบางส่วนก็ได้ ครูแต่ละคนสอนวิชาที่ตนสนใจ และมีความสามารถมากที่สุดในการสอน¹⁹

Warwick ได้ให้ความเห็นว่า การสอนเป็นทีม เป็นรูปแบบของ การจัดรวมกลุ่มซึ่งครูอยู่ในกลุ่มนี้แต่ละคนตัดสินใจที่จะดึงเอาความคิด ความสนใจ และความรู้ ความชำนาญ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือดำเนิน โครงการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนนั้น²⁰

Worrall กล่าวไว้ว่า การสอนเป็นทีม เป็นวิธีการรวบรวมและ เสนอเนื้อหาวิชาแบบใหม่ ครูจัดหาห้องที่มีขนาดใหญ่พอที่จะบรรจุ นักเรียนกลุ่มใหญ่เข้าด้วยกัน ในการสอนตัวบท โดยมีครูคนหนึ่งเป็นทีม นั้นเป็นผู้สอน มีการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน

¹⁷ K. Lovell, Team Teaching (Leeds : Gardham - Jowett, 1967), p,5.

¹⁸ Edward W. Smith, and others, The Educator's Encyclopedia (Englewood - cliff ; N.J: Prentice, Hall Inc., 1961),p.647.

¹⁹ J.Lloyd Trump, "What is Team Teaching ?," Education (February, 1965), 19.

²⁰ David Warwick, Team Teaching (London : University of London Press Ltd., 1971), p.18.

ครูอื่น ๆ จะเป็นผู้ฟัง และวิจารณ์ ต่อจากนี้ จะแบ่งกลุ่มใหญ่ออกเป็น
กลุ่มย่อย กลุ่มแต่ละคนจะเป็นผู้สอนแต่ละกลุ่มย่อย ผู้สอนแต่ละคนอาจจะ
ใช้สมุดเตรียมการสอนของตนเอง หรือใช้เตรียมการสอนของบูรณาการงาน
ผู้สอนตัวบทก็ได้²¹

ปฏิญญา สาคร ได้ให้คำจำกัดความว่า การสอนเป็นทีมคือการสอนโดย
จัดครูผู้สอนเป็นกลุ่มครูหรือทีมครู ตั้งแต่ 3 - 9 คน สอนนักเรียน โดย
รับผิดชอบร่วมกันทั้งทีม (70 - 230 คน) การจัดแบ่งชั้นตามระดับ
ความสามารถแทนที่จะแบ่งตายตัวโดยผลการสอบไล่ปลายปีแบบเดิม
ยกเลิกการสอนนักเรียนชนิดที่ในชั้นหนึ่งมีครูสอนประจำเพียง 1 คน²²

สนั่น อินทรประเสริฐ ได้ให้ความหมายของการสอนเป็นทีมว่า การ
สอนเป็นทีมได้แก่การรวมครูเขาเป็นหมู่คณะ ร่วมกันสอนนักเรียนเป็น
จำนวนมาก ๆ โดยให้ครูแต่ละคนปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ
วิธีการนี้อาจอำนวยความสะดวกในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้
ได้คือไม่เหนื่อย ถ้าใช้ได้อย่างถูกต้อง²³

จากคำจำกัดความทั้งหลายที่กล่าวมาแล้ว พอจะสรุปลักษณะของการสอนเป็นทีมได้ว่า
การสอนเป็นทีมเกิดจากครูจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันวางแผนเตรียมการสอน ทั้งใน
ด้านเนื้อหา และการจัดเตรียมอุปกรณ์ร่วมกัน โดยอาจจะมีผู้ช่วยหรือไม่ก็ตาม ทีมครูดังกล่าวจะ
ร่วมกันรับผิดชอบการสอนและการวัดผลนักเรียนจำนวนหนึ่งที่มีจำนวนมากกว่านักเรียนในชั้นเรียน
ธรรมดา เพื่อที่จะได้ใช้ประโยชน์จากความสามารถพิเศษของครูในทีมได้อย่างเต็มที่

²¹P. Worrall, and others, Teaching from Strength (London : Hamish
Hamilton, 1970), p.12.

²²ปฏิญญา สาคร, "การสอนเป็นทีม, "ศูนย์ศึกษา, 12, น.6 (มิถุนายน, 2508), 16

²³สนั่น อินทรประเสริฐ, "เทคโนโลยีทางการศึกษา, "นิตกรกฎ, 12, น.4
(28 กุมภาพันธ์, 2513) 4.

ลักษณะการสอนเป็นทีมจากการศึกษาค้นคว้าของ เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ แบ่งเป็น
 ก. นักเรียนประมาณ 150-200 คน อาจคำนึงถึงอายุหรือชั้นเรียนเดิม โดยแบ่งเป็น
 ชั้นต้น กลาง และสูง (elementary, middle and upper class) จัดเป็นชั้นเพื่อเปิด
 โอกาสให้เข้าเรียน และเลื่อนชั้นได้ โดยไม่กั้นด้วยขอบเขตแคบ ๆ ให้เป็นไปได้ในทางส่งเสริม
 แต่ละชั้นมีทีมประจำ แต่ละทีมมีครูประจำ เด็กที่มีความสามารถพิเศษจะได้รับการส่งเสริมให้ก้าว
 หน้าไปตามความสามารถของเขา การแบ่งกลุ่มอาจแบ่งตามความสามารถ ความสนใจ และ
 ความถนัด เรียก "Heterogeneous" แล้วอาจแบ่งเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมกับ
 จำนวน เช่น กลุ่มใหญ่ 40, 75-100 กลุ่มเล็ก 12-15 คน²⁴

Lovell มีความเห็นว่า ทีมสอนอาจแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ
 จะเป็นกลุ่มละกี่คนก็ตาม แต่ละกลุ่มใช้เวลาานเท่าใดก็ได้ บางครั้ง
 อาจสอนนักเรียนรวมกันทั้งหมดถึง 200 คน กลุ่มเล็กอาจมีนักเรียน 005040
 25-30 คน หรือถ้าใช้วิธีสัมมนาอาจจะมีนักเรียนเพียง 6-12 คน ที่
 เหลืออาจเรียนตามลำพัง²⁵

Trump เสนอว่า การแบ่งกลุ่ม ควรจัดเป็น 3 ระยะ คือ กลุ่ม
 ใหญ่ กลุ่มย่อย และการศึกษาด้วยตนเอง

การสอนในกลุ่มใหญ่ประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 100 คน หรือมาก
 กว่านั้น โดยมีครูมากกว่าหนึ่งคนเป็นผู้ดูแล เวลาที่ใช้สำหรับการสอน
 กลุ่มใหญ่ประมาณร้อยละ 40 กลุ่มครูบรรยายในการสอนกลุ่มใหญ่จะ
 ประกอบด้วยครูที่มีความรู้ความสามารถ มีการเตรียมการสอนมาอย่างดี
 โดยพยายามให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด
 มีการใช้ประโยชน์จากวิทยากรและอุปกรณ์การสอน เช่น ภาพยนตร์
 เครื่องบันทึกเสียง และโทรทัศน์ ถ้าสิ่งเหล่านี้ช่วยให้การสอนของครู
 ดีขึ้น หรือทำให้นักเรียนเข้าใจดีกว่าคำอธิบายของครู

²⁴เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์, "การสอนเป็นทีม, "นิทรรศการ," 14, ฉ.17

(15 กันยายน, 2515), 14.

²⁵Lovell, op.cit., p.5.

การสอนในกลุ่มย่อย ประกอบด้วยนักเรียน 12-15 คน, ครู 1 คน และใช้เวลาร้อยละ 20 ของเวลาทั้งหมด การสอนในกลุ่มย่อยเป็นสิ่งจำเป็นจัดขึ้นเพื่อการอภิปราย โดยมักทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ผู้ให้คำปรึกษา และผู้ประเมินผล มากกว่าจะเป็นผู้ให้และรับข้อมูล นักเรียนจะมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยเสรี เป็นการส่งเสริมการแก้ปัญหาและช่วยพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรตั้งเกณฑ์บทบาทในกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นไปอย่างไร มีความรู้เพียงพอ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน

นักเรียนจะใช้เวลาที่เหลือ คือประมาณร้อยละ 40 ในการศึกษาค้นคว้าตนเอง การศึกษาค้นคว้าตนเองจัดขึ้นเพื่อเน้นความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ให้นักเรียน ท่องจำเตรียมหนังสือและสถานที่ที่คนทั่วไปหาไม่ได้ อยู่นอกห้องเรียน มีพัฒนาการในการปรับปรุงแก้ไขตนเอง รู้จักวิเคราะห์ และมีความมั่นใจในตนเอง ความมุ่งหมายสูงสุดคือ เพื่อช่วยให้นักเรียนรับผิดชอบการเรียนของตนเอง... 26

การประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญมาก ครูจะมีการบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการปรับตัว สุขภาพ ความประพฤติ การปรับตัวให้เข้ากับสังคม ตลอดจนคุณภาพทางจิตใจและศีลธรรมของนักเรียนแต่ละคน ไว้อย่างละเอียด

Davis ได้สรุปเรื่องการแบ่งกลุ่มทั้ง 3 ของการสอนเป็น 3 ส่วนว่า เป็นการศึกษาเนื้อหาหลักสูตร และเพื่อตอบคำถาม 3 ข้อ คือ

²⁶ J.Lloyd Trump, Schools in the U.S.A. - Building Bulletin No.18 (London : H.M.S.O., 1961), p.109, Quoted in Anthony Adams, Team Teaching and the Teaching of English (Oxford : Pergamon Press, 1970), p.13.

1. นักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรได้ดีที่สุด จากการฟังคำบรรยายของผู้อื่น
2. นักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรได้จากการสัมพันธ์กันระหว่างนักเรียน

และครู

3. นักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรได้ด้วยตนเอง ²⁷

Loveall ได้กล่าวถึงข้อควรระวังสำหรับการแบ่งกลุ่มนักเรียน คือ ควรจัดนักเรียนในชั้นต้น ๆ หรือนักเรียนอ่อน ให้อยู่ในกลุ่มเล็ก ไม่ควรจัดให้อยู่ในชั้นที่นักเรียนเป็นจำนวนมากบ่อยนัก และไม่ควรรจัดกลุ่มนักเรียนให้ใหญ่เกินไป ภาวะกับความสามารถของนักเรียนแตกต่างกัน โดยเฉพาะวิชาที่ซับซ้อน เช่น ฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ ²⁸

ข. ครู ไม่มีข้อยุติว่า ทีมหนึ่ง ๆ ควรจะมีครูกี่คน จึงจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนั้น ยังไม่เป็นที่ตกลงกันว่า ควรจะมีการพบปะกันระหว่างทีมสักมากน้อยเท่าใด บางแห่งอาจจะประชุมกันเป็นประจำทุกวัน บางแห่งอาจจะไม่มีกำหนดการประชุมล่วงหน้า อย่างไรก็ตาม ทีมครูจะต้องประกอบด้วยครูอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป ส่วนในทีมครูที่ประกอบด้วยครูเป็นจำนวนมาก ครูจะมีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันไป ตามความรู้ความสามารถและคุณสมบัติ ตามที่ Shaplin และ Olds ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. หัวหน้าทีม (Team Leader) ควรเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว มีความสามารถพิเศษ และควรจะสามารถจัดการระดับปริญญาโทเป็นอย่างน้อย ต้องเป็นผู้ได้รับการฝึกหัดทางคานีเทศการสอน ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์เป็นอันดีกับเพื่อนร่วมงาน หรือมีพื้นฐานทางคานีเทศการศึกษาศาสตร์ มีความเชี่ยวชาญด้านประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะผู้นำ หัวหน้าทีม ควรใช้เวลา 1 ใน 3 ของเวลาที่อยู่ในโรงเรียนในการสังเกตและฝึกอบรมการสอนของสมาชิกในทีม เตรียมงานคานีเทศการศึกษาค้นคว้าวิจัย

²⁷ Harold S. Davis, "Planning for Team Teaching," Education, (February, 1965), 335.

²⁸ Lovell, op.cit., p.7.

และประเมินผล ตลอดจนคิดคอบประสานงานกับครูปกครอง

2. ครูอาวุโส (Senior Teacher) คือครูที่มีประสบการณ์และมี
ความสามารถในการสอนเป็นอย่างดี และควรจะมีผู้เชี่ยวชาญในวิชา
การกานใดกานหนึ่ง เช่นเกี่ยวกับครูหัวหน้าทีม

3. ครู (Teacher) แบ่งเป็นบุคลากร 2 ประเภท คือ ครูผู้มี
ความสามารถและประสบการณ์ ใ้รับการฝึกหัดในด้านความรู้ทั่วไป อีก
ประเภทหนึ่ง คือครูที่มีประสบการณ์น้อย สถานะของครูระดับนี้เทียบได้กับ
ครูธรรมดาในปัจจุบัน

4. ผู้ช่วยครู (Teacher Aide) คือบุคคลที่พอใจในการศึกษาคู่กับ ผู้-
เรียนโดยตรง ผู้ช่วยครูไม่จำเป็นต้องมีคุณวุฒิทางครู แต่สามารถ
นิเทศหรือทำงานร่วมกับนักเรียนในสถานการณ์ที่ไม่ใช่การสอนโดยตรง
เช่นแนะนำการใช้อุปกรณ์วัสดุทัศนศึกษา หรือตรวจข้อสอบที่เป็นปรนัย

5. ครูฝึกหัดสอน (Intern) ได้แก่ครูพิเศษ และนักเรียนฝึกหัดครู

6. ผู้ช่วยคานตุรการ (Clerical Aide) คือผู้ช่วยคานตุรการ
เช่นพิมพ์ลิต หรือจัดเก็บเอกสาร²⁹

บางครั้งจะมีการใช้คำว่า "team chairman", "master teacher", "teacher
leader" แทนคำว่า "team leader" ของ Shaplin และ olds และใช้คำว่า
"instructor" และ "teacher specialist" แทนคำว่า "teacher"

จากการสำรวจเกี่ยวกับการสอนเป็นทีมในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย
Lovell เมื่อฤดูใบไม้ผลิของปี ค.ศ. 1966 ปรากฏว่า เขาพบครู
ที่มีความสามารถและประสบการณ์ซึ่งใ้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าทีมโดย
ใ้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษเป็นจำนวนน้อยมาก สมาชิกในทีมส่วนใหญ่ที่
เขาพบจะมีฐานะเท่าเทียมกัน และผู้ใ้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าทีมหรือ
ครูอาวุโส ก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องใ้รับค่าจ้างพิเศษ แตกต่างไปจากคนอื่น...³⁰

²⁹ Shaplin, and Olds, op.cit., p.195.

³⁰ Lovell, op.cit., p.11

สิ่งสำคัญที่สุดในการสอนเป็นทีมก็คือ ความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในทีมทุกคนต้องยอมรับ การดำเนินงานของกลุ่ม ต้องมีปรัชญา มีจุดหมายไปในแนวเดียวกัน ครูบางคนที่สอนดี อาจ ไม่ใช่ลูกทีมที่ดีเสมอไป เพราะความไม่ลงรอยกันจะทำให้เกิดปัญหา จนในที่สุดก็ทำงานร่วมกันไม่ได้

Davis ได้แบ่งการสอนเป็นทีมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจัดทีมตามลำดับความสำคัญ (Hierarchic Teams), ลักษณะ คลายรูปปิรามิด ประกอบด้วยหัวหน้าทีม (Team Leader) อยู่บนยอด ถัดมาเป็นครูอาวุโส (Master Teacher) , ครู (Regular Teacher) ครูผู้ช่วย (Assistant Teacher) ผู้ช่วยครู (Teacher Aide) และครูฝึกสอน (Intern Teacher) การจัดแบบนี้มีความมุ่งหมายเพื่อให้ครูผู้สูงโคปฏิบัติหน้าที่สม่ำเสมอ แต่มีข้อเสีย คือการ กำหนดลำดับชั้น ทำให้ครูธรรมดาที่มีความสำคัญลดลง การจัดทีมตามลำดับความสำคัญไม่เหมาะสมกับโรงเรียนส่วนมาก เพราะผู้บริหาร ไม่สามารถทำงานแทนคณะครูได้ การที่จะหวังรองรับงบประมาณหรือ ความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัย ตลอดจนการจ้างครูผู้มีความรู้ความสามารถในทุกแขนงวิชา ก็เป็นสิ่งปฏิบัติได้ยากเช่นกัน เนื่องจาก ครูแต่ละคนมีความรู้ความสามารถในแต่ละแขนงวิชาแตกต่างกัน จึง อาจแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดทีมแบบกำหนดลำดับความสำคัญ (Hierarchic Teams) ได้ โดยเปลี่ยนมาจัดทีมแบบ

2. การจัดทีมแบบเสมอภาคกัน (Synergetic Teams or Semi-Hierarchical) การจัดทีมแบบนี้ประกอบด้วยทีมครูอย่างน้อย 2 คน ร่วมมือกันสอน โดยครูแต่ละคนมีฐานะหรือตำแหน่งในการทำงานตามกำหนดการ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นผู้นำ และความมานะพากเพียร การจัดแบบนี้ไม่มีครูอาวุโส ซ้ำมาเกี่ยวข้อง มีการหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าทีมในการสอนตามความจำเป็น และ ~~ใน~~การทำงานร่วมกัน บางครั้งมีการเลือกหัวหน้าทีมถาวรเพื่อ บริหารงาน แต่ไม่ใคร่รับคาตอพบแทนหรือสิทธิพิเศษใดๆอย่างใด ผู้สอน อาจจะนำการจัดทีมแบบเสมอภาคกันไปใช้ปฏิบัติโดยร่วมมือกันในห้อง เขตจำกัด หรืออาจจะมีการร่วมมือกันอย่างเต็มที่ บางครั้งคณะครูจะ มาร่วมมือกันจัดเตรียมการสอนหรือพบปะหารือกันเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอันเป็นรากฐานแห่งความสำเร็จของผู้มีส่วนร่วมในทีมเป็นสิ่งสำคัญ³¹

³¹Harold S. Davis, How to Organize an Effective Team Teaching Program (Englewood Cliffs: N.J: Prentice Hall Inc., 1966), p.13.

Cunningham ได้แยกการสอนเป็นทีมออกเป็น 4 แบบ โดยพิจารณา จากตัวบุคคลากรผู้ดำเนินงานในทีมเป็นสำคัญ ดังนี้

1. แบบหัวหน้าทีม (Team-Leader Type) มีโครงสร้างในลักษณะ ที่แบ่งอำนาจของสมาชิกในทีมตามลำดับชั้น (Hierarchical Authority Structure) ประกอบด้วยผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้ง และสมาชิกในทีม ที่มีอำนาจลดหลั่นกันไป
2. แบบประสานงานกัน (Associate Type) แบบนี้ไม่มีการแต่งตั้ง ผู้นำ ลักษณะของทีมจะเล็กกว่าแบบแรก เพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน
3. แบบครูอาวุโสและครูใหม่ (Master Teacher-Beginning Teacher) แบบนี้อาจรวมอยู่ได้ทั้งในแบบ 1 และแบบ 2 บางทีมอาจให้มีการฝึกหัดแก่ผู้ เริ่มเป็นครูด้วย
- ✓ 4. แบบร่วมมือกัน (Coordinate-Team Type) สมาชิกในทีมจะร่วมมือกันเตรียมงาน และเสนอบทเรียนในกลุ่มใหญ่ (Large Group Presentation) สมาชิกแต่ละคนในทีมแบบนี้ ยังคงมีความรับผิดชอบบุคคลต่อของเรียน แบบเดิม การจัดแบบนี้จะทำให้ขาดความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นระหว่างสมาชิกในทีม เป็นการจัดการสอนแบบทีมอย่างไม่ให้เป็นการ³²

ส่วน Hemeyer และ Mc Grew แบ่งทีมออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การสอนแบบร่วมมือกัน (Coordinate Teaching) มีการสอนในชั้นเรียนธรรมดาที่มีครู 1 คน เป็นผู้สอนนักเรียน 25 - 30 คน แต่อาจจะมีผู้นำนักเรียนมาสอนรวมกันในบางเวลา เพื่อความมุ่งหมายบางอย่างเมื่อเล็กแล้ว ต่างก็แยกย้ายกันไป

ลักษณะของการสอนแบบร่วมมือกัน (Coordinate Teaching) นี้ คล้ายกับการสอนร่วมมือกันแบบเป็นทีม (Coordinate Team Type) ตามการแบ่งของ Cunningham

³²Lavern L. Cunningham, "Team Teaching : Where do We Start." Administrator's Notebook, VIII (April, 1960), 100.

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า การจัดทีมประเภทนี้ไม่อยู่ในขอบ
เขตของการสอนเป็นทีมเท่าใดนัก

2. การสอนแบบประสานงานกัน (Associate Teaching) แยกต่าง
จากการสอนแบบธรรมดาโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ จะนำผู้เรียนเข้ากลุ่มทั้งหมด
ผู้สอนไม่ประจำชั้นหนึ่งชั้นใด ไม่มีชั้นของตนเองโดยเฉพาะ แต่จะเป็น
สมาชิกคนหนึ่งในห้องครูอาจจะมีการแบ่งกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ ตามพื้นฐาน
ความต้องการที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มใหญ่

ความยืดหยุ่นของวิธีการแบบนี้จำกัดอยู่เฉพาะในจินตนาการและความ
เกี่ยวข้องของสมาชิกในทีม³³

ส่วน Ohm แบ่งการสอนเป็นทีมตามความรับผิดชอบในการตัดสินใจ
และระดับความรับผิดชอบในทีม (Decision - Making Responsibility
and Degree of Consideration)³⁴

การดำเนินงานของการสอนเป็นทีมตามความเห็นของ Lovell
จัดเป็นประเภท ดังนี้

1. มีหัวหน้าทีม ครูอาวุโส และคณะครูอีกจำนวนหนึ่ง ครูบางคนอาจ
จะมีประสบการณ์มาก บางคนเพิ่งจบใหม่ ๆ เทตต์เคยพบ หัวหน้าทีม
และครูอาวุโสซึ่งมักจะไถ่ถามคอบแทนสูงกว่าครูอื่น ๆ จำเป็นต้องมีบทบาท
ในงานทุก ๆ ด้านของทีม เพื่อเสริมให้ทีมเกิดแรงบันดาลใจในการทำ
งาน ถ้าหัวหน้าหรือครูอาวุโสไม่ทำตัวอย่างที่ดีให้คนอื่นเห็น การทำงาน
มักล้มเหลวในที่สุด

2. มีครูอาวุโส และครูอีกจำนวนหนึ่งคล้ายกับประเภทที่ 1 เพียงแต่ไม่มี
หัวหน้าเท่านั้น

3. มีครูจำนวนหนึ่ง ทุกคนมีสิทธิมีเสียงเสมอกัน

³³Will Hemeyer, and Jean B. Mc grew, "Big Ideas for Big classes,"
The School Review, LXVIII (Autumn, 1960), 308.

³⁴Robert E. Ohm, "Toward a Rationale for Team Teaching,"
Administrator's Notebook, IX (March, 1961), 102.

4. มีครูที่มีประสบการณ์สูงกับครูฝึกงานอีกจำนวนหนึ่ง พอจบภาคการฝึกษาหนึ่ง ครูฝึกงานชุดเดิมก็ออกไป เปลี่ยนเป็นครูฝึกงานชุดใหม่

5. มีผู้ประสานงานและครูอีกจำนวนหนึ่ง ผู้ประสานงานไม่มีหน้าที่สอน ครูจะแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามสาขาวิชา เช่น ศิลปศึกษา วิทยาศาสตร์ หรือแบ่งความรับผิดชอบดูเรียนตามระดับสติปัญญา เป็น ชั้นนักเรียนอ่อน เก่ง ครูมักมีสิทธิเท่ากันทุกคน ไม่มีใครใคร่รับคาตอบแทนพิเศษกว่าคนอื่น

6. ครูแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 2 - 3 กลุ่ม แต่ไม่มีผู้ประสานงาน³⁵

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดทีมครูแบบให้ครูมีความเสมอภาคกัน (Synergetic Teams or Semi - Hierarchical) ตามแนวคิดของ Harold S. Davis เป็นการจัดทีมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสังคมประชาธิปไตยในปัจจุบัน เป็นที่สุด เนื่องจากการจัดในลักษณะนี้ เน้นความเสมอภาคของสมาชิกทุกคนในทีมเป็นสำคัญ ไม่มีสมาชิกในทีมผู้ใดได้รับคำตอบแทนหรือสิทธิพิเศษใด ๆ ทั้งสิ้น จะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนกันเป็นผู้นำตามความถนัดในเนื้อหาวิชาที่สอน หรือแม้จะมีการเลือกผู้นำถาวรขึ้นเพื่อบริหารงาน ก็ไม่มีผลกระทบกระเทือนความรู้ดีของสมาชิกในทีมในแง่ความเหลื่อมล้ำค่าสูงแต่อย่างใด เพราะผู้นำจะไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนนอกเหนือไปจากสมาชิกอื่น ๆ ในทีม

✓ ข้อดีของการจัดการสอนแบบครูสอนเป็นทีม

ก. ด้านการเรียนการสอน

1. การจัดการสอนจะสอดคล้องกับลักษณะการเรียนและเนื้อหาวิชามากขึ้น การแบ่งกลุ่มให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา จุดมุ่งหมายของการสอน เทคนิคการสอนและความต้องการของนักเรียนเป็นไปอย่างสะดวก

2. หน้าที่แต่ละอย่างจะมีระบบ มีการแจกแจงไว้อย่างละเอียด ใครต้องรับผิดชอบอย่างไร ถ้าเกิดมีการขาดครูไป คนอื่นที่เข้ามาแทนจะสามารถเรียนรู้หน้าที่ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้งานไม่ชะงัก และเป็นการแก้ปัญหาชั้นว่างเมื่อขาดครูสอน

³⁵ Lovell, op. cit., pp. 6 - 7.

3. การเสนอทเรียนในกลุ่มใหญ่ ทำให้ประหยัดเวลาการสอน และการใช้อุปกรณ์ อีกทั้งยังประหยัดเวลา รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่มีราคาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
4. ลดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องระเบียบวินัย เนื่องจากมีจำนวนครูผู้คอยดูแลและควบคุมชั้นมากกว่าหนึ่งคน ทำให้สถานการณ์ยุ่งยากในชั้นเรียนของครูที่ไม่เข้มแข็งจนกลายเป็น
5. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนมากขึ้น เนื่องจากหัวหน้าทีมเป็นผู้ที่มีความสามารถและวางแผนการสอนที่ดี แตกต่างจากระบบหัวหน้าหมวดและการจัดตำแหน่งในปัจจุบันที่ไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถในด้านการสอน หรือมีการลดชั่วโมงสอนลงโดยไม่มีงานพิเศษอย่างอื่นที่เห็นได้ชัด
6. การเพิ่มงานพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนให้แก่สมาชิกในทีม ง่ายกว่าการมอบงานพิเศษให้แก่ครูที่ต้องรับผิดชอบงานในชั้นเรียนชั้นเดียว หรือสอนวิชาเพียงวิชาเดียว หรือมากกว่า ตามแบบเดิม
7. การใช้ครูพิเศษ หรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นไปอย่างสะดวกในกลุ่มย่อย
8. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งหมายให้ร่วมมือประสานงานกันในการทำงาน โดยให้ได้รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลหลายคนพร้อมกันแทนที่จะรับฟังจากบุคคลคนเดียว การสอนเป็นทีมไม่ใช่การสอนแบบยึดครูเป็นศูนย์กลาง หรือยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center or Learner Center) แต่เป็นการประสานงานกันระหว่างครูหลายคน และนักเรียนหลายคน ครูทุกคนภายในทีมต้องวางแผนเตรียมการสอนร่วมกัน สอน และประเมินผลร่วมกัน
9. ใช้เวลาทั้งหมดของครูให้ผูกพันอยู่กับการสอนและการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน
10. แก้ปัญหาการจ้างครูที่ขาดวุฒิคุณเข้าสอน เพราะการสอนเป็นทีมไม่จำเป็นที่ครูทุกคนต้องมีความรู้ความชำนาญในวิชาครูด้วยเสมอไป เพราะได้ทำงานร่วมกับครูอื่นที่มีความรู้ทางวิชาครู และทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยงไปในตัว
11. การสอนในกลุ่มใหญ่ ทำให้ครูและนักเรียนมีโอกาสได้เปลี่ยนบรรยากาศจากสภาพการสอนที่จำเจ ภายในชั้นเรียนแบบเดิม
12. สมาชิกในทีมมีเวลาเตรียมการสอนอย่างระมัดระวัง และตั้งใจทำการสอนอย่างดีที่สุด เนื่องจากมีสมาชิกเพื่อนร่วมทีมคอยสังเกตการสอนอยู่ ผู้สอนไม่ได้เก็บตัวเงียบอยู่ภายในชั้น

เรียนประจำของตนเองอีกต่อไป แต่จะมีการพบปะหารือและวางแผนเตรียมการสัปดาห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้คุณภาพของการเรียนการสอนดีขึ้นกว่าเดิม

13. มีการใช้เนื้อที่ภายในตัวอาคาร และใช้บุคคลากร คือผู้สอนอย่างคุ้มค่า
14. แก้ปัญหาการจ้างครูที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะวิชามาสอนในชั้นเรียน โดยแต่ละชั้นอาจจ้างครูที่มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้มาร่วมทีมกัน เพราะสมาชิกแต่ละคนจะไ้ทำงานร่วมกับครูอื่นที่มีความรู้ความชำนาญคนละด้าน เพื่อช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน
15. ประหยัดเงินในการจ้างครูที่มีความรู้ความสามารถหลายคนเข้ามาสอน โดยเพียงจ้างครูที่มีวุฒิสอง มีความสามารถก็เยี่ยมมาเป็นครูพี่เลี้ยงในแต่ละทีม
16. การอภิปรายและพิจารณาเกี่ยวกับตัวนักเรียน และผลงานของเขาภายในทีม ทำให้ผู้สอนเข้าใจและสามารถประเมินผลได้ชัดและถูกต้องขึ้นกว่าการทำงานเพียงคนเดียว

ข. ด้านตัวครู

1. การลดจำนวนครูให้ลดลงในการสอนชั้นเรียนกลุ่มใหญ่ ตลอดจนการมีเจ้าหน้าที่ช่วยลดภาระงานด้านอื่น ทำให้ครูมีเวลาและแรงจูงใจให้เตรียมการสอนอย่างดีและมีโอกาสได้เพิ่มพูนประสบการณ์ทางวิชาการมากขึ้น
2. ครูไม่ต้องอยู่โดดเดี่ยวตามลำพังอีกต่อไป การทำงานร่วมกันอยู่ตลอดเวลา ทำให้มีโอกาสได้ทราบความเป็นไปของเพื่อนร่วมงานอย่างใกล้ชิด และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
3. การสอนเป็นทีม นำครูกลับไปสู่สภาพการเรียนรู้อันดีร่วมกันกับนักเรียน ครูมีโอกาสได้ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถประเมินผลเทคนิคและวิธีการสอนของตน โดยเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมงาน
4. ครูมีเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเตรียมบทเรียน การพัฒนาแนวความคิดใหม่ ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ
5. การแบ่งครูจำนวนมากออกเป็นคณะครูย่อย ๆ และส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถสูง เป็นผู้นำ คอยดูแลการงานให้ดำเนินไปตามโครงการอย่างสม่ำเสมอ ดีกว่าปล่อยให้ต่างคนต่างทำงานตามลำพัง เพราะบุคคลมีความรู้ความสามารถต่างกัน แต่ละคนควรจะมีส่วนร่วมได้เพิ่มเติมและศึกษาสิ่งที่ยังไม่มีจากเพื่อนร่วมทีม

6. ผู้มีใจกว้าง และหนักแน่นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้ง ตลอดจนคำวิจารณ์เกี่ยวกับวิธีการสอนของตน และรู้จักเอื้อเฟื้อเมตตาใจ จะทำให้งานก้าวหน้าไปค่ายดี
7. ครูใหม่ ผู้มีประสบการณ์น้อยมีโอกาสดึกฝนตนเองให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น โดยสังเกตการสอนของครูที่ชำนาญกว่า และได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถ ตลอดจนได้ฝึกสอนในกลุ่มย่อยกณจะสอนกลุ่มใหญ่
8. ป้องกันการทำงานผิดพลาดของครูแต่ละคน ครูทุกคนได้แสดงความสามารถในการสอนอย่างเต็มที่
9. แก้ปัญหาเรื่องความยุติธรรมในการกำหนดชั่วโมงสอนของครู เพราะครูทุกคนจะทำงานเท่า ๆ กัน โดยไม่มีการสอนมากสอนน้อย หรือเกียจจนในการสอนแทนเมื่อครูคนหนึ่งขาดงาน
10. ส่งเสริมการฝึกหัดครู เป็นประโยชน์แก่นักเรียนฝึกหัดครูที่มีโอกาสทำงานร่วมกับครูที่ชำนาญแล้ว
11. การมอบหมายงานที่แตกต่างกันไปในด้านการสร้างสรรค์ ทำให้ครูมีความสามารถเพิ่มขึ้น และมีใจในตนเองมากขึ้น เมื่อประสบความสำเร็จในการทำงาน
12. ครูที่มีความรู้ความสามารถมีโอกาได้ใช้ความรู้ความชำนาญของตนในการสอนนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องกังวลกับงานบ้านอื่น
13. ครูมีโอกาสใช้ความสามารถในคานต่าง ๆ ในการสำรวจความสามารถและข้อบกพร่องของนักเรียน และเพื่อจัดโปรแกรมการสอนที่เหมาะสมให้นักเรียนแต่ละคน
14. หลีกเลี่ยงความสูญเสียเปล่าของพลังงานในการสอนเมื่อต้องเสนอบทเรียนบทเดียวกันซ้ำกันหลายครั้ง
15. การเตรียมการสอนและจัดหาอุปกรณ์การสอนในชั้นใหญ่ ร่วมกับหลาย ๆ คน ทำให้ประหยัดเวลาและแรงงาน นอกจากนี้การรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูหลาย ๆ คน ย่อมดีกว่าความคิดของครูคนเดียว.

ค. ตัวนักเรียน

- ✓ 1. นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้จากครูผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์มากกว่าการเรียนจากครูคนเดียว
2. นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนดีเกินจะได้รับการส่งเสริมให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันจะมีการช่วยเหลือโดยการส่งเสริมเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนอ่อน เป็นการส่งเสริมความสามารถพิเศษของแต่ละคน สนองความต้องการและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกประเภท เป็นการส่งเสริมเอกลักษณ์ของนักเรียนทุกคน
3. การแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ความต้องการในการเรียน และตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทำให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้โดยไม่สูญเสียประโยชน์ที่อาจจะเกิดจากความแตกต่าง
- ✓ 4. นักเรียนได้รับความรู้และความคิดเห็นจากครูหลาย ๆ คนที่มีความสามารถพิเศษ มีความคิด ความสนใจ ตลอดจนประสบการณ์และภูมิหลัง ซึ่งแตกต่างกันจากการเรียนในกลุ่มใหญ่
5. อนุรักษ์เวลาทั้งหมดผูกพันอยู่กับการสอน และการจัดประสบการณ์ให้นักเรียน ให้มีประสบการณ์ในกลุ่มก่อนที่จะออกไปเป็นพลเมืองก็ในสังคมประชาธิปไตย
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพจากการเรียนในกลุ่มเล็ก นอกจากนี้ยังมีโอกาสรับผิดชอบตนเองในการศึกษากันคว่ำอย่างอิสระและเกิดภาวะที่อริอันในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- ✓ 7. เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน และผู้สอนที่มีการสับเปลี่ยนกันเสนอบทเรียนในชั้นใหญ่ ได้รับความรู้จากวิธีการสอนใหม่ ๆ ซึ่งพัฒนาการมาจากการวางแผนร่วมกันในชั้นเรียน โปรแกรมในชั้นเรียนและตารางสอนมีการยืดหยุ่น ผู้เรียนได้สลับกลุ่มเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ และมีเวลาทำงานตามลำพัง
8. เกิดความสนใจในการเรียน เมื่อได้ร่วมในกิจกรรมที่ครูผู้ชำนาญตระเตรียมไว้
9. พัฒนาความคิดริเริ่ม ภูมิภาวะ และความรับผิดชอบของนักเรียน ส่งเสริมการรู้จักคำถามของนักเรียน

✓ 10. ปลุกฝังและส่งเสริมสติปัญญาของนักเรียน โดยใช้ความสามารถของครูที่ชำนาญ มีความสนใจ ใฝ่ใฝ่ รวมทั้งการใช้ปัญญา พลังงาน และสติปัญญา

11. ให้รู้จักปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล

12. ได้รับความเอาใจใส่ดูแลทั่วถึงอย่างใกล้ชิดจากครูในการเรียนในกลุ่มย่อย ทำให้การเรียนชมเสริมเป็นไปอย่างดี มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม อย่างสำคัญคือการสอนแบบหนึ่งคือการสอนเป็นทีมเป็นเพียงเทคนิค อย่างหนึ่งเท่านั้น ไม่ได้เป็นหลักประกันว่า ถ้าใช้การสอนแบบนี้แล้วผลจะออกมาในรูปที่น่าพึงพอใจ เสมอไป การสอนเป็นทีมมีข้อบกพร่องอยู่บ้างดังที่เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ ได้รวบรวมไว้ กล่าวคือ

ก. ด้านการเรียนการสอน

✓ 1. การสอนในกลุ่มใหญ่ ถ้ามีนักเรียนมากเกินไป จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ใกล้ชิด ครูไม่มีโอกาสใกล้ชิดกับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง บางคนมีปัญหาแต่ไม่อาจซักถามขอความช่วยเหลือจากครูได้

2. ถ้าจำนวนครูในทีมมีน้อยไม่สัมพันธ์กับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น จะยากต่อการปกครอง

✓ 3. โรงเรียนที่ขาดห้องประชุมขนาดใหญ่พอที่จะจูนักเรียนประมาณ 150 - 200 คน มีมาก การขยายขนาดของเนื้อที่เป็นไปได้ยาก และสิ้นเปลือง

4. ขาดหลักเรื่องการหมุนเวียนเวลาที่ผู้เรียนเปลี่ยนชั่วโมงเรียน เสียเวลาและทำเสียงดังรบกวนนักเรียนชั้นอื่น

✓ 5. โรงเรียนเล็กที่ขาดงบประมาณไม่อาจจัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เพื่อช่วยในการสอนได้

6. การจัดทีมแบบเพิ่มรายได้พิเศษให้หัวหน้าทีมและครูอาวุโสทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น.

ข. ตัวครู

✓ 1. บางคนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพของกลุ่มได้ ตัวอย่างเช่น การรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมทีม

2. เวลาว่างไม่ตรงกัน ครูต้องทำงานหนักกว่าปรกติ ต้องปรึกษา
วางแผน คัดกิจกรรมร่วมกันแก้ปัญหา ปรึกษาหารือร่วมกัน ช่วยให้นักเรียน
กลุ่มใหญ่ได้เกิดการเรียนรู้ทุกคน

3. เพื่อร่วมทีมลำบากใจในการวิจารณ์ผลงานของสมาชิก บางครั้ง
ไม่กล้าคัดค้าน

4. เกิดปัญหาเมื่อหัวหน้าทีมขาดความยุติธรรมไม่ฟังความคิดเห็นของ
สมาชิก

★ 5. หากครูที่มีความรู้ความสามารถ มีวิธีการในการสอนเป็นทีมโดยยาก
เพราะวาทองเสียสละ และทำงานหนัก

6. สมาชิกที่ขาดความรับผิดชอบ จะเอาเปรียบเพื่อนสมาชิกในการวางแผน
และเตรียมการสอน.

ก. หัวหน้าเรียน

1. ถ้าไม่ระเบียบวินัยของตนเอง จะทำให้การเรียนในชั้นไม่ได้ผล
คือเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นนักเรียนกลุ่มใหญ่ นักเรียนที่ขาดระเบียบ จะก่อ
ความรำคาญให้เพื่อนร่วมชั้น

2. ถ้านักเรียนขาดความรับผิดชอบในงานของตน ไม่เอาใจใส่ในการ
เรียน จะทำให้การเรียนไม่ได้ผลคือเท่าที่ควร เพราะว่ามีนักเรียนจำนวน
มาก ยากที่ครูจะติดตามได้อย่างทั่วถึง

3. นักเรียนบางคนลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการสอนแบบ
เป็นทีม เช่น จกงานซ้ำ คัดซ้ำ

4. การปรับตัวทางกานสังคม บางคนปรับตัวได้ช้า ตัวอย่างเช่น
นักเรียนประเภทเก็บตัวไม่ชอบสมาคมกับเพื่อนฝูง

5. การสอนแบบบรรยายในกลุ่มใหญ่ นักเรียนที่ขาดความสนใจจะไม่ได้
รับประโยชน์เท่าที่ควร³⁶

³⁶ เมืองชัย หาเจริญศักดิ์, "การสอนเป็นทีม," มิตรครู, 15 ฉ.2 (30 มกราคม,
2516), 29, 35.

การสอนแบบเป็นทีมนั้น ถึงจะมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ก็พอจะมีทางแก้ไขได้ เช่น

ก. คำนการเรียนการสอน

1. ในการสอนกลุ่มใหญ่ การถาม - ตอบ ปัญหา เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ครูไม่สามารถทราบได้ว่านักเรียนเข้าใจหรือไม่ อาจแก้ไขด้วยการพยายามใช้เวลาในกลุ่มย่อยชดเชย โดยจงใจให้นักเรียนได้แสดงออกว่าเข้าใจหรือไม่ ให้นักเรียนได้ใช้โอกาสในช่วงเวลาน้อย่างคุ้มค่าที่สุด
2. ถ้าครูพยายามจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจแล้ว จะแก้ปัญหารื่องระเบียบวินัยในชั้นเรียนได้ เพราะนักเรียนจะเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน
3. การขาดแคลนสถานที่ขนาดใหญ่พอสำหรับจัดเรียนจำนวนมาก อาจแก้ไขได้โดยอาศัยสถานที่ที่มีอยู่ เช่น สนาม หรือศาลาวัดใกล้เคียงกับโรงเรียน
4. ให้ครูเป็นศูนย์กลางเมื่อเปลี่ยนสถานที่เรียนจะแก้ไขความขลุกขลัก และการส่งเสียงกักรบกวนชั้นอื่นได้
5. โรงเรียนที่ขาดงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา อาจแก้ปัญหาก็ได้โดยขอยืมเครื่องมือดังกล่าวจากศึกษาธิการจังหวัดในกรณีโรงเรียนอยู่ต่างจังหวัด สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือเขตใกล้เคียง อาจติดต่อขอยืมอุปกรณ์ได้จากศูนย์วัสดุการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
6. การจัดทีมแม่ให้ครูมีความเสมอภาคกัน (Synergetic Teams) ตามข้อเสนอของ Harold S. Davis จะแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายเงินพิเศษให้หัวหน้าทีมและครูอาวุโส เพราะครูทุกคนเสมอภาคกัน ไม่มีใครได้รับสิทธิพิเศษเหนือกว่าใคร

ข. ทั่วครู

ผู้บริหารจะเป็นกำลังสำคัญในการแก้ไขปัญหที่เกิดกับทั่วครูได้ โดยจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ผู้ใ้บังคับบัญชา ต้องแสดงความอกทนและเสียสละให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้น้อย กับทั้งพยายามชักจูงหวานล่อมให้ครูใ้บังคับบัญชาเห็นถึงคุณประโยชน์ของการสอนเป็นทีมและพร้อมที่จะเสียสละและทำงานหนักเพื่อความก้าวหน้าของนักเรียนและชื่อเสียงของโรงเรียนที่แต่ละคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในฐานะของครูคนหนึ่ง.

ค. ตัวนักเรียน

- ✓ 1. การใช้ครูหลายคนช่วยกันคุมชั้นเรียน จะช่วยแก้ปัญหาการก่อกวนความวุ่นวายในชั้นเรียนได้ นอกจากนี้ครูในทีมต้องพยายามร่วมมือร่วมใจเตรียมบทเรียนอย่างที่สุดเพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนของนักเรียน เมื่อนักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนแล้ว ปัญหาต่าง ๆ จะลดน้อยลง
- 2. นักเรียนที่ประสบปัญหาในการเรียนกลุ่มใหญ่ จะได้รับการช่วยเหลือจากครู โดยการเรียนซ่อมเสริม
- 3. การเรียนในกลุ่มใหญ่ เป็นการฝึกการปรับตัวทั้งด้านการเรียนและการเข้าสังคม ในระยะแรกผู้เรียนอาจจะเกิดปัญหา แต่จะเกิดความเคยชินในที่สุด]

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า การสอนเป็นทีมมีข้อบกพร่องไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ และจากการที่มีผู้ให้ความสนใจในการสอนเป็นทีมมาก มีผู้นำเอาการสอนดังกล่าวไปใช้ในการสอนวิชาต่าง ๆ ปรากฏผลแตกต่างกันไปดังจะกล่าวในบทต่อไป ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรนำเอาวิธีสอนแบบเป็นทีมมาทดลองสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทยซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศคู่บ้าง โดยทำการทดลองเปรียบเทียบผลจากการสอนภาษาอังกฤษแบบครูสอนเป็นทีม (Team Teaching) และสอนคนเดียว (Individual Teaching) เพื่อศึกษาว่าการสอนเป็นทีมจะนำมาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษได้หรือไม่เพียงใด ถ้าผลการวิจัยพบว่า การสอนเป็นทีมเป็นวิธีการสอนที่ให้อคติแก่นักเรียน ก็จะช่วยให้ครูสอนภาษาอังกฤษมีวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอีกวิธีหนึ่ง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาว่าการสอนเป็นทีมจะนำมาใช้กับการสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาในวิทยาลัยครูได้ผลมากน้อยเพียงใด
- 2. เพื่อเปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษแบบครูสอนเป็นทีมและสอนคนเดียวว่าวิธีใดจะให้อคติที่มากกว่ากันน้อยเพียงใด
- 3. เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการสอนจริง และเป็นแนวทางให้ครูสอนภาษาอังกฤษท่านอื่นพิจารณาเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษต่อไป.

สมมุติฐานของการวิจัย

1. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในกลุ่มที่ครูสอนเป็นทีมกับสอนคนเดียวให้ผลแตกต่างกัน
2. นักศึกษามีทัศนคติที่ต่อการเรียนแบบครูสอนเป็นทีม.

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สร้างแบบทดสอบ 2 ชุด เพื่อวัดความรู้เดิมและวัดสัมฤทธิ์ผล แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ข้อทดสอบก่อนนำไปใช้จริง
2. ทดสอบนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ด้วยแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้เดิม แล้วเลือกตัวอย่างประชากรเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 120 คน
3. ทดลองสอนกลุ่มทดลองแบบครูสอนเป็นทีม และกลุ่มควบคุมแบบครูคนเดียวสอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ชั่วโมง
4. หลังจากการทดลองสอนสิ้นสุดลงแล้วทดสอบตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มด้วยข้อสอบวัดสัมฤทธิ์ผล
5. เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลโดยการทดสอบค่า Z
6. สร้างคำถามวัดทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อวิธีสอนแบบเป็นทีม แล้วนำมาเปรียบเทียบโดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ขอบเขตดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเปรียบเทียบวิธีสอน 2 แบบนี้ เป็นนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 1 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นวิทยาลัยครูสหศึกษา สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2518

ผู้วิจัยเลือกทำการทดลองเฉพาะนักศึกษา 2 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีจำนวนนักศึกษา
กลุ่มละ 120 คน

2. เนื้อหาที่ใช้สอนในการทดลองครั้งนี้ จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะบทที่ 30 - 33 ของหนังสือแบบเรียน (Success with English Course Book I) เรียบเรียง โดย ...
โดย Geoffrey Broughton

3. การสอนมุ่งวัดสัมฤทธิ์ผลในด้าน เสียง กัทท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์.

4. ผู้วิจัยจะศึกษาเปรียบเทียบผลจากการสอนภาษาอังกฤษแบบครูสอนเป็นทีมและสอนคนเดียว โดยไม่คำนึงถึงสิ่งแวดลอม ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว วาชีพของบิดามารดา ตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ของนักศึกษา และจะคำนึงถึงเฉพาะพัฒนาความรู้เดิมและระดับสติปัญญาเท่านั้น

5. เกมที่การคัดเลือกนักศึกษาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ เกมมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบทดสอบ 2 ชุด ชุดแรกใช้ทดสอบวัดความรู้เดิมของนักศึกษา เพื่อจัดกลุ่มก่อนทำการทดลอง ชุดหลังใช้วัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษา หลังจากทำการสอนแล้ว แบบทดสอบทั้ง 2 ชุดนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง.

ขอตกลงเบื้องต้น

1. แบบทดสอบที่นำมาใช้ทั้ง 2 ชุด คือ ใช้วัดความรู้เดิมและวัดสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษา มีความเชื่อถือได้ เพราะมีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่นักศึกษาได้เรียนมาแล้ว มีการทดลองใช้ วิเคราะห์ข้อสอบ ตลอดจนปรับปรุงข้อสอบก่อนนำไปใช้จริง

2. บทเรียนที่ใช้สอนและการสอนนักศึกษาในกลุ่มทดลองถือว่าเป็นการสอนแบบ ครูสอนเป็นทีม ส่วนการสอนนักศึกษาในกลุ่มควบคุมถือว่าเป็นการสอนแบบครูคนเดียวสอน.

3. ผู้ทดลองสอนแบบครูสอนเป็นทีมทั้ง 3 คน ในกลุ่มทดลอง จะเป็นผู้สอนแบบครูสอนคนเดียวในกลุ่มควบคุมที่แยกออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเรื่องเดียวกัน และใช้เวลาในการสอนเท่า ๆ กัน แต่วิธีการสอนต่างกัน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจมีข้อบกพร่องและอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปบ้างเนื่องจากผู้วิจัยไม่อาจคุมสภาพการเรียนรูของนักศึกษาเมื่ออยู่นอกห้องเรียนได้ เช่นในกรณีที่นักศึกษาได้รับ

การสอนพิเศษเมื่ออยู่บ้าน หนึ่ง ช่วงระยะเวลาการทดลองสอนอาจจะน้อยเกินไป ทำให้ นักศึกษาไม่คุ้นเคยกับวิธีการสอนแบบครูสอนเป็นทีม เนื่องจากการเรียนรู้เป็นขบวนการต่อเนื่อง กัน ดังนั้นผลของการทดสอบจึงอาจเป็นผลของภูมิหลังของนักศึกษารวมอยู่ด้วย แม้วิจัยจะได้ ความคุมในเรื่องความรู้เดิมของนักศึกษาแล้วก็ตาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางแก่ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ และสอนวิชาอื่น ๆ ให้นำวิธีสอน ใหม่ ๆ มาใช้
2. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร ในการที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาอื่นใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางแก่ครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาอื่นใหม่มีความคิดริเริ่ม และ สร้างสรรค์ที่จะเปรียบเทียบวิธีสอนต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ต่อไป.

คำจำกัดความ

การสอนแบบเป็นทีม (Team Teaching) หมายถึงการเรียนการสอนที่มีสภาพการ เรียนบทบาทของครู บทบาทของนักศึกษา และกิจกรรมการเรียนการสอนดังต่อไปนี้ คือ

สภาพการเรียนการสอน

1. ครูหัวหน้าทีมเป็นผู้เสนอบทเรียนในห้องเรียนใหญ่ที่ให้นักศึกษาได้ทั้ง 120 คน โดยใช้โทรทัศน์วงจรปิด
2. นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่ออภิปรายกลุ่ม หรือเพื่อเปิดโอกาสให้มีการเรียนที่เป็นรายบุคคลยิ่งขึ้น ภายในห้องเรียนขนาดธรรมดา
4. มีการวิเคราะห์พฤติกรรมร่วมกันในกลุ่ม เพื่อให้เกิดปัญญา
5. สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในภายหลัง.

บทบาทของครู

1. ขณะที่หัวหน้าทีมเสนอบทเรียนต่อกลุ่มใหญ่ ครูอื่น ๆ จะทำหน้าที่ประสานงานและควบคุมชั้น
2. เมื่อแบ่งกลุ่มย่อยครูจะมีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษา และให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาต้องการ
3. เข้าใจปัญหา ความต้องการ จุดมุ่งหมาย แรงจูงใจ และทัศนคติของนักศึกษา
4. ให้กำลังใจและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นในการแสดงออกซึ่งความคิดอิสระ และความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน

บทบาทของนักศึกษา

1. พยายามค้นพบในสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง โดยได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากครูเมื่อจำเป็น
2. ให้ความช่วยเหลือกันและกันในหมู่นักศึกษา ทำงานร่วมกันอย่างมีเหตุผล
3. แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
4. มีความรับผิดชอบมากขึ้น
5. รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น.

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การสอนในกลุ่มใหญ่ (Large -Group Instruction)
2. การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)
3. การเล่นเกม (Playing Games)
4. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study)

การสอนแบบครูสอนคนเดียว (Individual Teaching) หมายถึงการเรียนจากครูเพียงคนเดียวในชั้นเรียนธรรมดา ที่จุนักศึกษาได้ประมาณ 35 - 40 คน ครูจะเตรียมการสอนตามลำพัง ไม่มีการปรึกษาหารือ หรือจัดเตรียมอุปกรณ์การสอนร่วมกับผู้ร่วมงานอื่น ๆ ครูแต่ละคนรับผิดชอบเฉพาะการสอนในชั้นเรียนของตนเองเท่านั้น

การสอนภาษาอังกฤษ หมายถึงการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในด้าน การฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษ.

สัมฤทธิ์ผล หมายถึงคะแนนที่นักศึกษาได้จากการทดสอบหลังเรียนบทเรียนแล้ว.

นักศึกษา หมายถึงนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปีที่ 1 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ใช้วิธีการสอนแบบครูคนเดียวสอน อีกกลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนแบบครูสอนเป็นทีม